

АНГЕЛ КАРАЛИЙЧЕВ
ИВАНКА И МАРИЙКА

chitanka.info

Марийка беше кръгло сираче. Тя слугуваше в една голяма господарска къща. От зори до мрак се трепеше горката Марийка.

На обяд господарката ѝ даваше да яде сухи корички, а вечер трохички, сметени от трапезата. А господарската дъщеря Иванка се излягаше на пухени възглавници, лежеше до пладне и нищичко не пипаше.

Марийка реши да се махне от господарската къща и да побегне, където ѝ видят очите. Когато настана нощ, тя взе хурката, къделята, вретеното и тихичко се измъкна от господарския дом. Отиде в гората. Дълго вървя между дърветата. Най-сетне се умори много, седна до дънера на един стар дъб, сложи главата си на мекия мъх и заспа дълбоко.

Събуди се късно. Озърна се наоколо, но не видя жива душа. Само гласове на птички се чуваха в шумака. Дълго вървя Марийка в непознатата мълчалива гора. Най-подир зърна една дървена къщурка, покрита с мъх.

Приближи се до нея, отвори вратата и влезе. Вътре нямаше никой. Леглото разхвърляно, огънят угаснал. На поличката-наредени една до друга седем делви със завързани похлупаци. Нали не беше научена да седи със скръстени ръце, Марийка остави хурката си в къта, запретна ръкави и почна да разтребва. Подреди леглото, премете, накладе огъня, седна и надяна хурката си. Завъртя вретеното. От време на време тя поглеждаше към делвите, но не се реши да ги отвори.

По едно време, топур-лопур, пристигна стопанката на къщата — една стара рунтава мецана-и почна да ръмжи сърдито:

— Що щеш в моя дом?

Но като видя как всичко е ошътано, мечката се укроти, приседна до Марийка и започна да я разпитва защо е дошла в гората между дивите зверове.

Марийка ѝ разправи теглото си.

Мечката въздъхна и поклати глава.

— Ами туй нещо — попита тя — какво е?

И посочи с лапа къделята.

— Коноп — отвърна Марийка.

— Откъде го вземате?

— Сеем го.

— Как го сеете?

Марийка нагребва шепа пепел, от огнището, излезе навън и пръсна пепелта.

— Ей как го сеем! — рече тя.

— Сетне? — попита мечката.

— Сетне го скубем, топим го в реката, мъним го, решим го...

— Как го решите? — прекъсна я мечката.

Марийка протегна ръка и почна лекичко с пръсти да чеше мечката по козината.

Мечката зажумя и сладко задряма. Като се пробуди, тя рече на Марийка:

— Ти си много добро момиче. Аз бих те задържала да ми помагаш в къщната работа, но тук е гора, има много люти зверове. Страх ме е да не ти направят нещо лошо. По-добре е да се върнеш пак при хората. За награда ще ти дам една от моите седем делви. Избирай!

Марийка посегна към най-малката, но мечката ѝ даде най-голямата.

— Отвори я — рече тя, — когато си идеш у дома.

Марийка пое делвата, поклони се на мечката и си тръгна. Когато стигна в село, тя не отиде в господарската къща, а се прибра в полусъборената къща на баща си, където се беше родила. И нали беше страшно огладняла, тя дигна похлупака на делвата и мушна ръката си да гребне мед, но наместо мед извади шепа жълтици. Премалня от радост. Затече се към пазара и си накупи всичко, каквото ѝ трябва. И заживя човешки, като не забравяше сиромасите.

Научи се господарката ѝ за мечката делва, отиде на гости у Марийкини и дълго я разпитва как е спечелила цяла делва с жълтици. Марийка нищо не скри.

— И аз ще проводя моята Иванка да донесе още по-голяма делва — рече господарката, прибра се в къщи и почна да тъкми дъщеря си. Премени я, даде ѝ хурка с мека като коприна къделя и я заведе в гората.

Тръгна Иванка между дърветата и почна да къдне мечката, че се е пръждосала вдън гора. Като стигна до къщурката с мъховия покрив, ритна вратата и влезе вътре.

— Ох, че на лошо мирише! — рече господарската дъщеря и почна да тършува.

Отвори долапите, пъхна се под леглото, разхвърля дрехите, найсетне зърна делвите, стъпи на едно столче и протегна ръка. Тъкмо дигна похлупака и някой грозно изрева зад гърба ѝ:

— Стоой! Кой ти позволи да бъркаш в делвата ми?

Иванка изтърва похлупака, обърна се, видя мечката и цяла се разтрепера от страх. Сви се в къта и почна да мига.

Мечката изръмжа, озърна се, огледа разхвърляната къща, но нищо не каза. Разтреби, сложи всяко нещо на мястото му. Накладе огъня, седна край камината и повика Иванка при себе си.

Иванка приближи и надяна хурката си. Мечката втренчи очи в къделята и попита:

— Туй какво е?

— Вълна — отвърна Иванка.

— Откъде я имате?

— Стрижем я — троснато каза Иванка.

— Как я стрижете?

Иванка остави вретеното, откачи мечката ножица от стената, хвана рунтавата опашка на мечката и — швък! — отрязва половината.

— Ей как я стрижем! — извика тя. Но мечката подскочи, грозно изрева от болка, изправи се на задните си крака, хвана с предните си лапи Иванкината коса и почна да я скубе тъй, както Иванка скубеше косата на Марийка.

— Олелее! — писна Иванка.

— Вън! Вън! Вън! — заблъска я мечката. — Да се махаш от гората ми или ще те разкъсам на парчета!

Иванка изхвъркна навън, но се досети за делвата и се обърна назад.

— Делвата! — викна тя. — Дай ми делвата!

Мечката сне от полицата оная делва, която беше най-здро захлупена, и я търкулна към Иванка. Господарската дъщеря я грабяса и хукна към село.

Вкъщи майка ѝ захълца от радост:

— Дай, умно чедо мамино, да видим какво имане носиш!

И като заключи вратата и пусна пердето на прозореца, господарката с разтреперани ръце отвори похлупака на делвата. Но отвътре рукнаха цял рой оси и подгониха двете зли жени. Почнаха да ги жият навсякъде: по ръцете, по страните, по носовете, по ушите.

Така ги изпожиха, че Иванка и майка и отекоха и станаха като бъчви.
Цели три недели не посмяха да се покажат пред хората.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.